

такий, яким він був у країнах Західної Європи на початку століття або перед Другою світовою війною. Проте пересічні економічні показники - на крайніх полюсах багатства (розвинуті країни - ВВП на душу населення становить понад 20 тис. доларів на рік) і бідності (країни, що розвивається, відповідно - менш як 200 доларів на рік). Світовий прогрес все ще оминає четверту частину людства. Понад 9/10 приросту робочої сили припадатиме на країни, що розвиваються. Економічний розвиток країн світу впродовж останніх двох століть доводить, що ефективна перебудова господарства окремої країни, швидкий його розвиток є можливими.

Передумови, що визначають успіх руху від відсталості до прогресу: вибір шляху соціально-економічних перетворень, реалізація досягнень науково-технічного прогресу, інтеграція в світове господарство.

Отже, проблема забезпечення поступального і пропорційного розвитку господарства світу, окремих його країн має глобальний характер, оскільки її неможливо розв'язати без взаємодії всіх учасників світової спільноти і використання механізмів міжнародного поділу праці.

ТОРГІВЛЯ ЛЮДЬМИ ЯК ПРОБЛЕМА СУЧАСНОСТІ

Доп. - Чабада В., ЕФ -63

Наук. кер. - ст. викл. Сахно П.І.

На початку 90-х рр. минулого сторіччя країни колишнього Радянського Союзу зіштовхнулася з проблемою торгівлі людьми. Використовуючи складну економічну ситуацію, високий рівень безробіття і правову недосконалість захисту громадян молоді держави- запрошення громадян пострадянських країн працювати за кордоном, де вони піддаються експлуатації, заробляючи мізерні гроші собі і тисячі для організаторів цього бізнесу. Експорт "живого товару" здійснюється в Росію, Туреччину, Італію, Іспанію, Німеччину, Сербію, та інші країни. Чоловіків експлуатують як будівельників, шахтарів; жінок - як домогосподарок, швачок, мийниць посуду. Для торгівлі людьми не існує державних

кордонів. Вона легко адаптується як до бідності, так і до розкоші, є актуальною майже для всіх народів.

Дедалі негативніше фахівці оцінюють намагання ототожнити торгівлю людьми з нелегальною міграцією, хоча саме в рамках цього підходу формуються найбільш "прості" засоби протидії - строгі візові режими на кордонах, криміналізація нелегальної міграції. Україна на собі відчуває негативні наслідки застосування такого підходу з боку країн Європейського Співтовариства, які створюють нову "залізну завісу", відокремлюючись від так званих "третьох" держав.

Серед причин поширення торгівлі людьми в пострадянських країнах (внутрішніх та зовнішніх), також спостерігається певна динаміка. Так, традиційно виділяються безробіття, відсутність реальної інформації про проблему, поява можливості для українських громадян виїзду за кордон тощо. На першому місці серед внутрішніх факторів залишається скрутне економічне становище. Дослідники з різних країн помітили, що в цій ситуації жінки швидше погоджуються на роботу, що не відповідає їх рівню освіти і кваліфікації. Неефективність політичних та економічних перетворень в державі, корумпованість чиновників, нездійсненність романтичних мрій перших років незалежності призвели до появи ще одного фактору - невіри в позитивні зміни в країні. Складність ситуації полягає в тому, що молоді люди не бачать перспектив для життя та реалізації в українському суспільстві. Батьки не бачать перспектив для своїх дітей. Вища освіта не стає запорукою нормального забезпеченого життя. Виїзд за кордон розглядається як умова не тільки вирішення тимчасових фінансових проблем родини, але і як стратегія життєвого шляху для молодого покоління.

Причини торгівлі людьми потрібно шукати і в існуванні зовнішніх чинників, серед яких слід відзначити відкриття кордонів, що спрощує можливості для туризму і пошуку роботи; інтернаціоналізацію формування міжнародних кримінальних об'єднань; зростання різниці між багатими і бідними країнами. І тут абсолютно зрозуміло, що ліквідувати ці

глобальні чинники складно, практично неможливо. Але потрібно їх вивчати, розуміти, щоб враховувати у діяльності з протидії торгівлі людьми.

Важливим чинником, який сформувався та виявився вже на початку нового століття, є наявність так званої соціальної мережі за кордоном. За даними дослідження Міжнародної організації праці, у більшості мігрантів як благополучних, так і жертв торгівлі людьми, за кордоном працює хтось із родичів чи близьких друзів, що сприяє поінформованості про можливість працевлаштування за кордоном, значно полегшує процес виїзду. Найбільше ризикують стати потерпілими від торгівлі людьми ті, хто виїжджає в далеке зарубіжжя з метою нелегального працевлаштування через посередника, який бере на себе фінансування поїздки - оформлення візи і закордонного паспорта, покупку квитків. Ці грошові витрати є додатковим мотивуючим фактором, що не дозволяє людям відмовитися від поїздки у випадку виникнення сумнівів у її безпеці, вони ж стають і причиною того, що мігранти не можуть добровільно залишити роботу, тому що повинні повернути борги.

Досвід роботи правоохоронних органів та неурядових організацій по допомозі потерпілим від торгівлі людьми дає можливість зробити таке узагальнення щодо громадян, які попадають до рук торговців людьми, та розподілити їх на наступні категорії: 1) жінки, які виїхали за кордон за власним бажанням, з метою працевлаштування і здогадувалися, що будуть займатися проституцією, але надалі стали жертвами торговців людьми; 2) переважно жінки, але й чоловіки, котрі виїхали за кордон за власним бажанням, з надією працевлаштуватися у сфері послуг або розвагі т. ін., але надалі стали жертвами торговців людьми; та ін. Торгівля живим товаром як асоціальне, кримінальне явище має особливість пристосовуватися до нових умов життя, міняти свої форми і методи залежно від економічної і соціальної ситуації у кожній конкретній країні і у світі взагалі. Під час опитування, яке проводилося в 2003 р. Державним інститутом проблем сім'ї

та молоді, усі опитані експерти одностайно відмічали наявність еволюції в ситуації з торгівлею людьми в Україні, зокрема змінюються методи та підходи злочинних угруповань, методи вербування, групи ризику. Зміни мають наступні прояви:

1. Потерпілими від торгівлі людьми стають і чоловіки.
2. Торговці висувають більше вимог до "якості товару".
3. Нові місця пошуку товару. Торговці переходять до вербування усільську місцевість.
4. Поширюється внутрішня торгівля з метою втягнення до порнобізнесу та проституції дітей, в тому числі на замовлення іноземців.

5. Змінюються форми торгівлі людьми, шляхи вивезення, зростають масштаби проблеми.

Це є свідченням недостатньої ефективності правової та організаційної протидії торгівлі людьми в Україні. Хоча українське законодавство передбачає досить суворе покарання за торгівлю людьми, однак, зважаючи на те, що залишається мотивація у людей для виїзду за кордон і високі прибутки у тих, хто вивозить, найближчим часом, поки не запрацюють міжнародні механізми, передбачені Конвенцією ООН, змін не відбудеться. Саме тому мають бути сформовані національні стратегії протидії, що базуються на глибокому розумінні проблеми торгівлі людьми та її динаміки у суспільстві.

МОВА ВЗАЄМОВІДНОСИН ЧОЛОВІКА ТА ЖІНКИ

Доп. - Бедріна Е., Гібнер Л. К., ЕФ-63

Наук. кер. – ст. викл. Сахно П. І.

Чоловіки та жінки відрізняються від один одного. Вони не гірші, не кращі один від одного – вони різні. Практично єдине, що у них є спільного – вони особи одного виду. Вони живуть в різних світах, діють вони, слідуя різним життєвим правилам. Це відомо кожному, але дуже не багато людей, особливо чоловіки, усвідомлюють це. Але істина саме така. Чоловіки та жінки будь-якої раси, виховані в будь-якій культурі та середовищі, постійно